

ASGARİ ÜCRETLİLER MÜCADELE ETMEDİ

Aydınlık Gazetesi, 29 Aralık 2018

Yıldırım Koç

Asgari ücret 25 Aralık 2018 günü brüt 2558 lira olarak belirlendi. Bu miktarın neti, asgari geçim indirimi dahil, 2020 lira. Diğer bir deyişle, yüzde 26'lık bir artış yapıldı.

ASGARİ ÜCRETLİLER MÜCADELE ETMEDİ

Türkiye'de 7 milyon dolayında asgari ücretlinin olduğu tahmin ediliyor. Asgari Ücret Tespit Komisyonu çalışmalarını sürdürürken, bu 7 milyon işçi Ankara'da bir miting düzenleyerek asgari ücretin insanca yaşamaya yetecek bir düzeye çıkarılması için çaba gösterdi mi? Hayır.

Peki, asgari ücretli işçilerin yüzde 10'u, yani 700 bin işçi, böyle bir tepki verdi mi? Hayır.

Asgari ücretli işçilerin yüzde 1'i, yani 70 bin işçi miting yaptı mı? Hayır.

Asgari ücretli işçilerin binde 1'i, yani 7 bin işçi, Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun toplandığı binanın önünde gösteri yaptı mı? Hayır.

Onbinde 1'i bile, yani 700 işçi bile gösteri yapmadı mı? Yapmadı.

El elin eşeğini türkü çığıra çığıra arar. Eğer insanlar kendi dertlerine kendileri çözüm aramıyorlarsa, kapitalist düzende alınabilecek sonuç budur. Ağlayıp sızlanmanın işe yaramadığı bir ekonomik kriz döneminden geçiyoruz. Kapitalist düzende güç konuşur. Asgari ücretli işçilerin bu kez gücü, yalnızca seçimlerdeki oylarıydı. Eğer 31 Mart 2018 tarihinde bir seçim olmasaydı, bu rakama bile ulaşamazdı.

IMF Yürütme Kurulu'nun 30 Nisan 2018 tarihindeki 83 sayfalık Türkiye Raporu'nda şöyle deniyordu: "Asgari ücrette gelecekte yapılacak artışlar beklenen enflasyonla bağlantılı kılınmalı ve üretkenlik artışlarına bağlanmalı."(IMF, Press Release No.18/152, April 30, 2018, s.14) Seçim kaygısı da IMF Raporu'nu şimdilik etkisiz kıldı.

ŞİMDİ NE OLACAK?

2019 yılında enflasyon oranı daha da yükselecek.

2015 yılı ve öncesinde asgari ücret altı ayda bir artırılırdı. 2016 yılından itibaren yıllık artışlara geçildi. Enflasyon oranının yüksek olduğu koşullarda, asgari ücretin 6 aylık olarak belirlenmesi işçi lehinedir. Bu yıl böyle bir uygulamadan kaçınıldı. Bunun anlamı, özellikle 31 Mart sonrasında yükselecek olan enflasyon oranının, asgari ücretin satınalma gücünü hızla düşüreceği.

Ekonomik krizin daha da derinleşmesi, işverenlerin sorunlarını da artırıyor. Asgari ücretlinin işverene maliyeti yükselince, yabancı kaçak işçilik daha da yaygınlaşacak. Suriyeli kaçak işçiler biliniyordu. Geçenlerde bir yöremizde bir işverenin Nepal'den 50 işçi getirdiğini anlattılar. İşçiler kiralanan bir apartmandaki koşullarda kalıyorlarmış. İşveren çok memnunmuş. 50 işçi daha getirtecekmış.

İşsizliğin arttığı ve insanların büyük miktarda kredi kartı ve tüketici kredisi borcunun bulunduğu koşullarda, asgari ücretin altında ücretlerle çalışma yaygınlaşacak. İşçinin bankadaki hesabına asgari ücret yatacak, ancak işçi bu paranın bir bölümünü işverene geri verecek. Bazı işyerlerindeki uygulamada ise işveren tüm işçileri adına bankada hesap açtırıp bu hesaplara işçinin ücretini yatırıyor; ancak işverenin bir görevlisi işçilerden topladığı banka kartlarıyla ATM'den bu paraları çekiyor. İşçilere elden düşük bir ücret ödeniyor.

İşçilerin çalışma süresi artırılabilecek, ancak ek ücret ödenmeyecek.

Asgari ücretli işçiler, 31 Mart'taki oy güçleri sayesinde yüzde 26'lık bir zam aldılar. Ancak önemli bazı değişiklikler olmazsa, 31 Mart sonrasında epeyce bir süre bir seçim daha yok. Siyasi güçlerini kullanma olanağı ortadan kalkınca, örgütlülük ve eylemlilik sürecini başlatmazlarsa, yüksek oranlı enflasyon nedeniyle satınalma güçlerinin ciddi biçimde düştüğünü yaşayarak öğrenecekler.

Asgari ücretli işçilerin hakları için mücadelesi ancak ondan sonra başlayacak.